

Знати більше

Колективний ефект Манделі

Чи впевнені ви в своїх спогадах? То чи справді знак долару завжди був з двома вертикальними рисочками? Чи тільки з однією? Саме так працює загадковий феномен - ефект Манделі.

Ефект Манделі — це спільні хибні спогади. Багато людей пам'ятають події або факти неправильно. Насправді все було інакше або цього не існувало.

А тепер уявіть, що одну й ту саму подію по-різному пам'ятають не дві людини, а мільйони. Наприклад, що на лого машини «Фольксваген» між V та W є пробіл. І завжди був. Хоча багато людей стверджують, що літери з'єднані. Або те, що персонаж Мікі Маус завжди був одягнений тільки в червоні шорти. Міккі Маус ніколи не носив підтяжок, хоча багато людей запам'ятали його саме з ними.

Цей феномен отримав свою назву наприкінці 2013 року, коли 5 грудня пішов із життя колишній президент Південно-Африканської Республіки Нельсон Мандела. Після цього інтернет сколихнула хвиля дивних коментарів. Безліч людей з усього світу були шоковані. Вони щиро вірили, що політик загинув у тюрмі ще в 1980-х роках. Насправді Мандела дійсно відсидів за ґратами 27 років. Проте у 1990 році він вийшов на волю живим і здоровим. Чому у такої кількості людей з'явилися однакові хибні спогади?

Психологи пояснюють цей ефект особливостями нашої пам'яті. Іноді людина згадує подію та несвідомо змінює її. В інших випадках вона від самого початку сприймає інформацію неправильно.

Науковці також пов'язують цей ефект із конфабуляцією. Це явище створює абсолютно вигадані спогади. Людина починає вірити у факти, яких ніколи не було. Або ж вона просто плутає час, коли ці події відбулися.

Ефект Манделі активно діє і в Україні. Проте помічають це далеко не всі.

Українці часто згадують вигадані факти або неіснуючі дати. Також причиною

стають новини, які медіа подали у перекрученому вигляді. Наприклад, багато людей вважають, що Євромайдан відбувся у 2013 році. Проте ключові події розгорнулися пізніше. Втеча Януковича та головні протистояння сталися саме у 2014 році.

Феномен Мандели яскраво показує ненадійність нашої пам'яті. Людський мозок здатний самотійно вигадувати деталі, піддаватися впливу новин та плутати часові межі. Щоб захиститися від таких ментальних пасток, необхідно регулярно перевіряти будь-яку інформацію.